

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

підготовки здобувачів вищої освіти
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

«СЕРЕДНЯ ОСВІТА
(ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)»

Спеціальність	А4 Середня освіта
Предметна спеціальність	А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Галузі знань	А Освіта
Освітня кваліфікація	бакалавр середньої освіти
Професійна кваліфікація	вчитель закладу загальної середньої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету
економіки і технологій

«31» серпня 2026 р. (протокол № 1)

Голова Вченої ради Державного
університету економіки і технологій

Валентин ОРЛОВ

«31» серпня 2026 р.

Кривий Ріг
2026

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	А Освіта
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський) рівень
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	А4 Середня освіта
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ:	А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ:	Бакалавр середньої освіти
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ:	Вчитель закладу загальної середньої освіти

РЕКОМЕНДОВАНО

Кафедрою соціально-гуманітарних наук Державного університету економіки і технологій

Протокол від 30 червня 2026 р. №14

Завідувач кафедри

Валентина ШАЙКАН

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту Державного університету економіки і технологій

Протокол від 27 серпня 2026 р. № 1

Голова Вченої ради

Руслан ДУТЧАК

ПОГОДЖЕНО

Науково-методичною радою Державного університету економіки і технологій
Протокол № 1 від 27 серпня 2026 р.

Голова науково-методичної ради

Руслан ДУТЧАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету економіки і технологій
Протокол №1 від 31 серпня 2026 р.

Голова Вченої ради

Валентин ОРЛОВ

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ ректора Державного університету економіки і технологій
від 31 серпня 2026 р. № 136

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентні, фахові (професійні), кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги підготовки бакалаврів у галузі знань А Освіта за спеціальністю А4 Середня освіта за предметною спеціальністю А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта).

Освітньо-професійна програма заснована на компетентністному підході підготовки бакалаврів у галузі знань А Освіта за спеціальністю А4 Середня освіта за предметною спеціальністю А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта).

Освітньо-професійну програму розроблено проєктною групою у складі:

1. **Волікова Марина Миколаївна**, керівник проєктної групи, гарант, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціально-гуманітарних наук навчально-наукового юридичного інституту Державного університету економіки і технологій.
2. **Шайкан Валентина Олексіївна**, член проєктної групи, доктор історичних наук, професор, професор кафедри соціально-гуманітарних наук, завідувач кафедри соціально-гуманітарних наук навчально-наукового юридичного інституту Державного університету економіки і технологій
3. **Шелудякова Наталія Андріївна**, член проєктної групи, кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Державного університету економіки і технологій.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Степашко Людмила Володимирівна**, заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель історії та правознавства Криворізької гімназії № 32 Криворізької міської ради, спеціаліст вищої категорії, «старший учитель».
2. **Звегінцева Інна Олександрівна**, заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель історії та правознавства Криворізької гімназії № 89 «Потенціал» Криворізької міської ради, спеціаліст вищої категорії, «старший учитель».
3. **Гончар Тетяна Миколаївна**, учитель історії Криворізької гімназії № 126 Криворізької міської ради, спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «учитель-методист».
4. **Нежигай Катерина Іванівна**, консультант Комунального закладу «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Криворізької міської ради, вчитель історії, спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «учитель-методист».
5. **Асінгеров Богдан Семенович**, здобувач вищої освіти (група ІП-24) першого (бакалаврського) рівня ОП «Середня освіта (Історія, правознавство)», спеціальності 014/03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), рік вступу – 2024.
6. **Кропивянський Дмитро Олександрович**, здобувач вищої освіти (група ІП-24) першого (бакалаврського) рівня ОП «Середня освіта (Історія, правознавство)», спеціальності 014/03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), рік вступу – 2024.

1. Профіль освітньо-професійної програми

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний університет економіки і технологій Навчально-науковий юридичний інститут Кафедра соціально-гуманітарних наук
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр Освітня кваліфікація: бакалавр середньої освіти. Професійна кваліфікація : вчитель закладу загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньої програми українською та англійськими мовами:	Середня освіта (Історія та громадянська освіта) Secondary education (History and civil education)
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний. Обсяг освітньо-професійної програми становить: на базі повної загальної середньої освіти - 240 кредитів ЄКТС (термін навчання 3 роки 10 місяців); на базі ступеня молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст заклад вищої освіти має право визнати та зарахувати не більше 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Мінімум 120 кредитів ЄКТС (50% обсягу) освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію № 22821, строк дії — до 26.05.2027
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, QF-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	ПЗСО, НРК5 Прийм здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством. Без обмежень доступу до навчання. Умови вступу визначають правила прийому до ЗВО Державний університет економіки і технологій.
Мови викладання	Українська мова
Термін дії освітньо-професійної програми	До повного завершення періоду навчання.
Інтернет адреса розміщення опису освітньо-професійної програми	https://www.duet.edu.ua/ua/area/fakulteti/osvitni-programi

2 - Мета освітньо-професійної програми

Підготовка вчителів для роботи у гімназіях і ліцеях; створення освітнього середовища, в якому забезпечено атмосферу довіри, без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу; утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини; формування активної громадянської позиції, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови.

Мета професійної діяльності вчителя полягає в організації навчання та виховання здобувачів освіти під час здобуття ними повної загальної середньої освіти шляхом формування у них ключових компетентностей і світогляду на основі загальнолюдських і національних цінностей, а також розвитку інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, необхідних для успішної самореалізації та продовження навчання.

3 - Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))

Галузь знань – А Освіта

Спеціальність – А4 Середня освіта

Предметна спеціальність – А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)

Об'єкт вивчення: історичні явища, закономірності їх виникнення, функціонування та розвиток; освітній процес у закладах загальної середньої освіти, специфіка освітньої сфери з акцентом на здобутті навичок та знань у сфері історичної освіти та науки, громадянської освіти.

Цілі навчання: набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі педагогічної діяльності у сфері базової середньої освіти, підготовка висококваліфікованих кадрів, які б мали глибокі міцні знання для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього та інноваційного характеру в галузі сучасної історичної науки, громадянської освіти, педагогіки та методики загальної середньої освіти.

Теоретичний зміст предметної області: система педагогічних знань, базових категорій і понять, закономірностей, механізмів, методологічних підходів, пояснювальних принципів науково-прикладних завдань. Поняття історичне явище, історичний процес, сучасні освітні технології, методика викладання історії та громадянської освіти. Поняття, категорії, наукові концепції та принципи, що є основою процесу викладання і навчання, виховання та розвитку здобувачів загальної середньої освіти.

Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, спеціальні історичні методи, методи аналізу даних тощо.

Інструменти та обладнання: навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (історичні карти та атласи);

	мультимедійне обладнання, сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси та програмні продукти; бібліотечні ресурси, зокрема електронні, програми статистичної обробки даних та їх візуалізації.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма. Фундаментальна та базова підготовка у галузі освіти.
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних до проєктування та здійснення освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти з урахуванням новітніх методик в педагогіці, в історії та громадянській освіті. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку освітньої сфери, робити акцент на здобутті навичок та знань у сфері історичної та громадянської освіти та науки, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання. Ключові слова: історія, громадянська освіта, педагогіка, методика викладання історії та громадянської освіти, законодавство України, поняття про державу, державний лад, археологічні культури, історичні процеси та явища, історіографія та джерелознавство.
Особливості програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері освіти та реалізується це через навчання та практичну підготовку. Освітні компоненти включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники освітньо-професійної програми «Середня освіта. (Історія та громадянська освіта)» можуть працювати на посадах педагогічних працівників у закладах загальної середньої освіти, а також обіймати інші посади відповідно до здобутої кваліфікації та чинного Класифікатора професій, а саме: 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти, 235 Інші професіонали в галузі освіти та навчання, 2351 Професіонали в галузі методів навчання, 2351.2. Інші професіонали в галузі методів навчання, 2359 Інші професіонали в галузі освіти та навчання та інші посади.
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Після здобуття відповідного рівня освіти можуть обіймати посади: 1. Вчитель історії та громадянської освіти 2. Викладач історії та громадянської освіти 3. Заступник директора 4. Директор середнього навчального закладу 5. Фахівець відділу освіти у місцевих органах влади
5 - Викладання та оцінювання	

Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій, творчих підходів до навчання, креативності освіти, творчих лабораторій.</p> <p>Проведення лекційних, практичних занять, розв'язання ситуаційних вправ і проблемних завдань, робота в малих групах, у формі індивідуальних занять, студентських наукових конференцій, виконання індивідуально-самостійних завдань, виконання курсової роботи, проходження навчальної етнографічної практики, пропедевтичної практики з педагогіки та психології, пропедевтичної практики з історії та громадянської освіти, виробничої практики у школі, комплексного кваліфікаційного іспиту з історії та громадянської освіти, атестаційного іспиту з історії та громадянської освіти.</p> <p>Заняття проводяться із застосуванням комп'ютерної та мультимедійної техніки (комп'ютерні класи, аудиторії з цифровими проекторами). Застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій (Moodle, Google Workspace, Microsoft Teams, Zoom) при дистанційній формі навчання.</p>
Оцінювання	<p>Види контролю: тестовий поточний, підсумковий.</p> <p>Форми контролю: тестування знань, оцінювання усних відповідей, модульні контрольні роботи, експрес-опитування, презентації індивідуальних та групових завдань, захист рефератів, есе, курсової роботи, захист звітів з етнографічної практики, пропедевтичної практики з педагогіки та психології, пропедевтичної практики з історії та громадянської освіти, виробничої практики у школі, складання комплексного кваліфікаційного іспиту та атестаційного іспиту з історії та громадянської освіти.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здійснюється в умовах кредитно-модульної організації освітнього процесу за 100-бальною шкалою, шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами.</p>
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сферах історії та громадянської освіти, що передбачають застосування основних теорій та методів, які є базовими для історії та громадянської освіти, характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.</p>

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК05. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК09. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 12. Здатність до національного спротиву.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з історії та громадянської освіти.</p> <p>СК2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання при викладанні історії та громадянської освіти.</p> <p>СК3. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з історії та громадянської освіти.</p> <p>СК4. Здатність до критичного аналізу й оцінки історичних джерел, виявлення тенденційної інформації та пояснення необ'єктивності; самостійної інтерпретації змісту історичних джерел та відображених історичних фактів, подій, явищ.</p> <p>СК5. Здатність використовувати історичні та географічні карти як джерело знань про геополітичні інтереси країн у конкретно-історичний період; аналізувати карту як джерело інформації про основні тенденції розвитку міжнародних</p>

	<p>відносин та місця в них України.</p> <p>СК6. Здатність володіти категоріально-понятійним апаратом та хронологією історичної науки, а також категоріально-понятійним апаратом з основ теорії права та державних інститутів.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК8. Здатність розкривати загальну структуру історичної науки на основі взаємозв'язку основних історичних процесів та постатей.</p> <p>СК9. Здатність характеризувати досягнення історичної науки та сучасний стан історичних інституцій, їх ролі у суспільному житті.</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК12. Здатність чітко і логічно відтворювати базові історичні знання, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної історичної картини світу.</p> <p>СК13. Здатність застосовувати основні етапи історичного процесу навчання історії для планування та організації освітньо-виховного процесу при вивченні історії та громадянської освіти.</p> <p>СК14. Здатність здійснювати об'єктивний контроль та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з історії та громадянської освіти.</p>
7 - Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПР)	<p>ПР1. Знає історичну термінологію та наукову періодизацію історичних процесів.</p> <p>ПР2. Знає про сучасні досягнення фундаментальних наук в обсязі необхідному для здійснення професійної діяльності; розуміє сучасні наукові категорії, концепції, онтологічні та аксіологічні аспекти філософії освіти; оперує концептуальним апаратом і основними загальнонауковими методами дослідження; розуміє закони, умови, тенденції та особливості розвитку суспільства, освіти.</p> <p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР4. Знає основи теорії права та державних інститутів.</p> <p>ПР5. Знає зміст правових інститутів таких фундаментальних галузей права як: конституційне право, адміністративне</p>

	<p>право, цивільне право, трудове право, кримінальне право, сімейне право.</p> <p>ПР6. Знає методи формування історичних та правових понять і закономірностей та розуміє взаємозв'язок між ними.</p> <p>ПР7. Знає сучасні теоретичні та практичні основи навчання історії та громадянської освіти, основ правознавства в основній (базовій) середній школі.</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.</p> <p>ПР9. Знає норми, критерії оцінювання знань, умінь учнів та отримання від них зворотного зв'язку.</p> <p>ПР10. Знає сучасні інтерактивні методи навчання учнів; форми організації навчання та специфіку застосування новітніх освітніх технологій в основній (базовій) середній школі.</p> <p>ПР11. Уміє самостійно проводити уроки, вибирати та застосовувати продуктивні технології, методи, прийоми, форми та засоби навчання.</p> <p>ПР12. Спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; використовує знання іноземної мови в професійній діяльності.</p> <p>ПР13. Знає принципи проведення психолого-педагогічної діагностики; розуміє як здійснювати індивідуальну роботу на основі результатів педагогічної діагностики, виявляти особистісні особливості школярів, визначати і враховувати емоційний стан людини, грамотно вибудовувати взаємовідносини з колегами, учнями, батьками.</p> <p>ПР14. Розуміє особливості сучасної наукової історичної картини світу, їх основні проблеми та суперечності; знає основні напрямки та тенденції сучасного історичного дискурсу, його зв'язки з попередньою інтелектуальною історією.</p> <p>ПР15. Розуміє сенс історії, її пізнавальні та культурні можливості, історичну роль.</p> <p>ПР16. Уміє інтегрувати знання, які отримані в процесі вивчення різних дисциплін в єдиний комплекс суспільствознавчих дисциплін, відповідно до вимог Державного стандарту середньої освіти.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПР18. Здатний до ведення науково-методичної роботи, дослідно-експериментальних форм педагогічної діяльності.</p> <p>ПР 19. Демонструвати навички забезпечення особистої та</p>
--	---

	громадянської стійкості, виявляти здатність до національного спротиву, захисту Вітчизни, суверенітету та територіальної цілісності України, забезпечення її національної безпеки.
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми долучаються науково-педагогічні працівники, які мають підтверджений рівень наукової та професійної кваліфікації. В процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом практичної роботи за фахом.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявність об'єктів навчального призначення: навчальні корпуси; предметні аудиторії; спеціалізовані лабораторії; комп'ютерні та мультимедійні аудиторії; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання. Наявність об'єктів соціально-побутового призначення: гуртожитки; актові і спортивні зали, спортивні майданчики; стадіон; тренажерна зала; пункти харчування; медичний пункт.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Електронний репозитарій Державного університету економіки і технологій, до складу якого входять навчальні, наукові, науково-популярні, періодичні, довідкові, інформаційно-бібліографічні видання українською та іноземними мовами (на традиційних та електронних носіях інформації); силабуси навчальних компонентів; навчально-методичні комплекси з дисциплін; методичні рекомендації для написання курсової роботи; інституційне освітнє середовище Moodle; доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus; Web of Science; електронні бібліотеки; цифрові освітні ресурси. Університет забезпечує доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Може здійснюватися на основі двосторонніх договорів між Державним університетом економіки і технологій та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Може здійснюватися у рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Державним університетом економіки і технологій та навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не проводиться

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
I. Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Філософія	4	іспит
ОК 2	Педагогіка	4	іспит
ОК 3	Психологія	3	залік
ОК 4	Іноземна мова	6	залік, іспит
ОК 5	Іноземна мова за професійним спрямуванням	7	залік, іспит
ОК 6	Українська мова за професійним спрямуванням	4	іспит
ОК 7	Політологія	3	залік
ОК 8	Основи психолого-педагогічної майстерності	3	іспит
ОК 9	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3	залік
ОК 10	Політичне маніпулювання	3	залік
ОК 11а	Основи національного спротиву	5	диференційований залік
ОК 11б	Національна безпека та громадянська стійкість		
Разом 1.1. Цикл загальної підготовки		45 кредити (1350 годин)	
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК 12.	Вступ до історії	3	залік
ОК 13.	Історія стародавнього світу	5	іспит
ОК 14.	Історіографія історії України	3	залік
ОК 15.	Спеціальні історичні дисципліни	4	іспит
ОК 16.	Археологія України	3	залік
ОК 17.	Історія України	16	іспит, іспит, залік, іспит
ОК 18.	Громадянська освіта та виховання: теорія та практика	14	іспит, залік, іспит, іспит

ОК 19.	Історія середніх віків	4	іспит	
ОК 20.	Нова історія Європи і Америки	3	іспит	
ОК 21.	Нова історія Азії й Африки	3	іспит	
ОК 22.	Новітня історія Європи і Америки	3	іспит	
ОК 23.	Новітня історія Азії й Африки	3	іспит	
ОК 24.	Методика викладання історії та громадянської освіти	3	іспит	
ОК 25.	Міжнародні відносини та світова політика	3	іспит	
ОК 26.	Курсова робота з історії України	3	курсowa робота	
ОК 27.	Загальна етнографія та етнологія	5	іспит	
ОК 28.	Історія університетської освіти	4	залік	
ОК 29.	Основи наукових досліджень	3	залік	
ОК 30.	Історія світової культури	4	залік	
РАЗОМ 1.2. Цикл професійної підготовки		89 кредитів ECTS (2670 годин)		
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		134 кредит ECTS (45+ 89 (5130 годин)		
II. Вибіркові компоненти ОП				
	БК 1.	За вибором здобувача	6	залік
	БК 2.	За вибором здобувача	6	залік
	БК 3.	За вибором здобувача	6	залік
	БК 4.	За вибором здобувача	6	залік
	БК 5.	За вибором здобувача	3	залік
	БК 6.	За вибором здобувача	6	залік
	БК 7.	За вибором здобувача	6	залік
	БК 8.	За вибором здобувача	6	залік
	БК 9.	За вибором здобувача	6	залік
	БК 10.	За вибором здобувача	6	залік
	БК 11.	За вибором здобувача	6	залік
	БК 12.	За вибором здобувача	6	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		69 кредитів (2070 годин)		

III. Практична підготовка та атестація			
ОК 31.	Етнографічна практика	4	Залік
ОК 32.	Пропедевтична практика з педагогіки та психології	3	залік
ОК 33.	Пропедевтична практика з історії та громадянської освіти	3	залік
ОК 34.	Виробнича практика у школі	9	залік
ОК 35.	Комплексний кваліфікаційний іспит з історії та громадянської освіти	12	іспит
ОК 36.	Атестаційний іспит з історії та громадянської освіти	6	іспит
Загальний обсяг практичної підготовки:		37	1110 годин
Загальний обсяг вибіркового компонент		69	2070 годин
Загальний обсяг обов'язкових компонент		134	4020 годин
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	7200 годин

Освітня програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти реалізується з урахуванням вимог Закону України «Про основи національного спротиву» та інших нормативно-правових актів у сфері підготовки громадян України до національного спротиву.

Відповідно до вимог законодавства України до складу обов'язкових освітніх компонентів освітньої програми включено ОК «Основи національного спротиву» обсягом 5 кредитів ЄКТС, який забезпечує формування компетентностей, необхідних для підготовки громадян України до національного спротиву.

Освітній компонент ОК 11а «Основи національного спротиву» вивчають здобувачі вищої освіти, які навчаються за денною та дуальною формами здобуття освіти, крім осіб, які відповідно до законодавства України звільняються від його вивчення.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за заочною формою здобуття освіти, а також особи, які відповідно до законодавства України звільняються від вивчення освітнього компонента «Основи національного спротиву», опановують ОК 11б «Національна безпека та громадянська стійкість» обсягом 5 кредитів ЄКТС, який забезпечує досягнення результатів навчання, визначених цією освітньою програмою.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Обсяг освітньої програми бакалавра становить за умови наявності повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС (3 роки 10 місяців). Освітня програма включає:

- нормативну компоненту бакалаврського рівня підготовки обсягом 171 кредит ЄКТС, яка включає цикл загальної підготовки обсягом 45 кредити ЄКТС та цикл професійної підготовки обсягом 89 кредитів ЄКТС, циклу практичної підготовки, яка становить 37 кредитів ЄКТС;
- вибірккову компоненту загальним обсягом 69 кредитів ЄКТС.
- Освітня програма побудована із врахуванням основних елементів підготовки вчителя закладу загальної середньої освіти з історії та громадянської освіти, а саме – історичної, громадянської освіти та практичної складових. Зазначені елементи присутні як в циклі загальної, так і в циклі професійної підготовки, розроблені за принципом логічного розгортання та взаємозв'язку між дисциплінами.

Підготовка фахівця з історичної та громадянської освіти передбачає послідовне вивчення підходів, методів, умов та особливостей розвитку людського суспільства на різних стадіях. Для цього включений цикл дисциплін світової історії від виникнення перших людських істот до сучасних форм суспільних відносин (Історія світової культури, Історія стародавнього світу, Історія середніх віків, Історія України, Нова та Новітня історія країн Європи, Америки, Азії та Африки), Громадянська освіта та виховання: теорія та практика, Філософія, Політичне маніпулювання, Основи наукових досліджень, Психологія, Педагогіка, Спеціальні історичні дисципліни, Загальна етнографія та етнологія та інші. Фахова підготовка здобувача передбачає ґрунтовне вивчення та опанування варіативних компонент з різних актуальних питань, а саме: Етнопедагогіка, Релігієзнавство, Соціологія, Колабораціонізм і пособництво в історії людства, Повсякдення українців у роки німецької окупації 1941-1944 рр., Голокост в роки Другої світової війни: проблеми дослідження та інші).

Практична складова підготовки бакалавра середньої освіти передбачає проходження етнографічної практики, пропедевтичної практики з педагогіки та психології, пропедевтичної практики з історії та громадянської освіти, виробничої практики у школі.

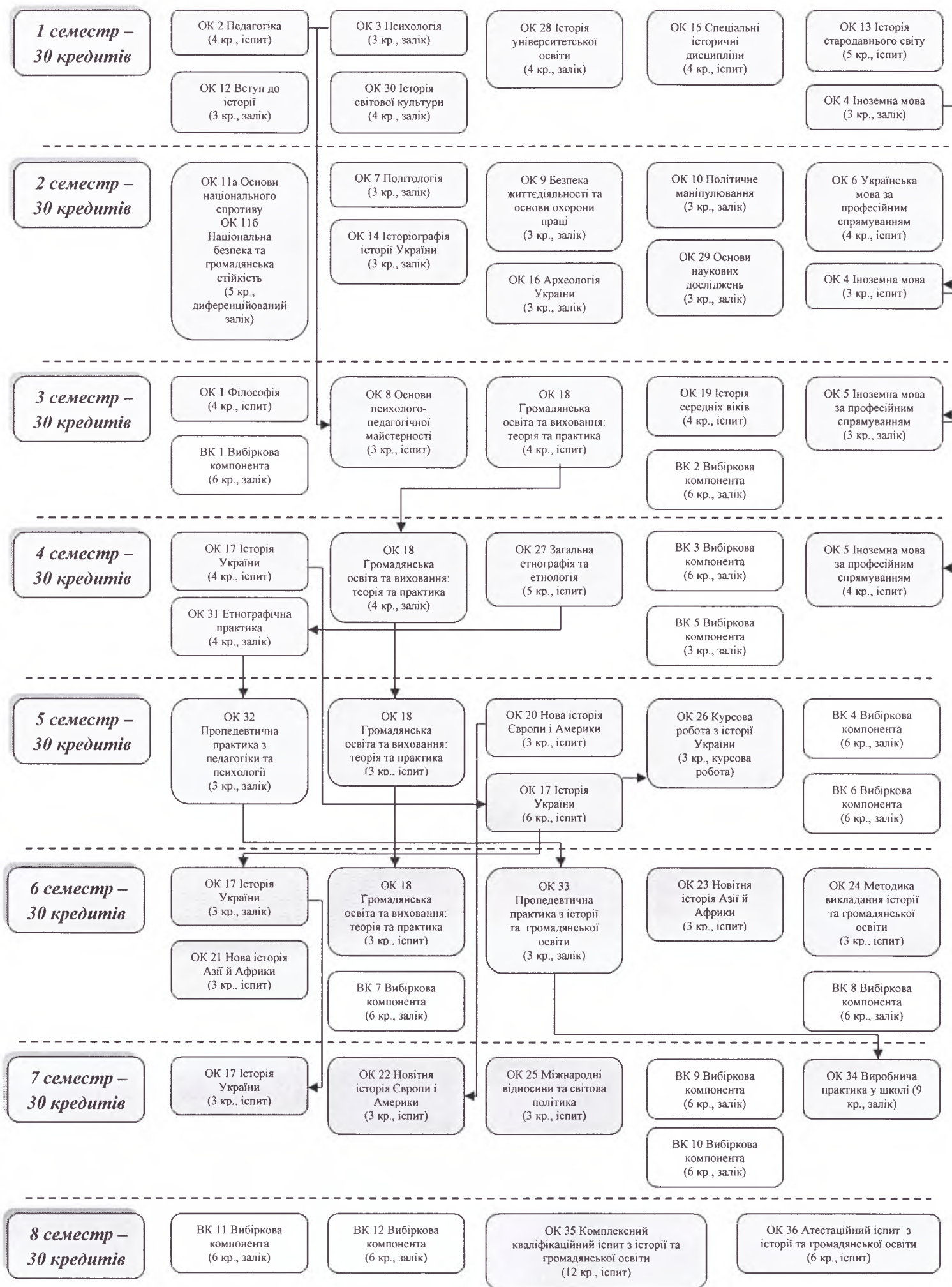
Практична складова підготовки вчителя закладу загальної середньої освіти охоплює: проходження етнографічної практики, пропедевтичної практики з педагогіки та психології, пропедевтичної практики з історії та громадянської освіти, виробничої практики у школі. Трудові функції згідно Професійного стандарту від 29. 08.2024 №1225 «Вчителя закладу загальної середньої освіти» набуваються такими освітніми компонентами як: ОК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 8, ОК 9, ОК 10, ОК 17, ОК 23, ОК 24, ОК 25, ОК 28, ОК 29, ОК30.

Державний університет економіки і технологій на підставі освітньої програми «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» спеціальності А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) галузі знань А Освіта розробляє навчальний план, який визначає:

1. Перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС;
2. Послідовність вивчення освітніх компонентів;
3. Форми проведення навчальних занять та їх обсяг;
4. Графік освітнього процесу;
5. Форми поточного та підсумкового контролю.

Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується Вченою радою Університету.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)» 240 КРЕДИТІВ**

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» спеціальності А4 Середня освіта здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного іспиту з історії та громадянської освіти.

Атестація здійснюється Комісією з атестації здобувачів вищої освіти, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

Атестація завершується видачею документа державного зразка про присудження рівня вищої освіти – першого (бакалаврського) рівня з присвоєнням кваліфікації: «Бакалавр середньої освіти».

Атестація здобувачів вищої освіти для присвоєння професійної кваліфікації Вчитель закладу загальної середньої освіти здійснюється у формі Атестаційного іспиту. Атестація здійснюється Комісією з атестації здобувачів вищої освіти, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

Атестація завершується видачею документа про вищу освіту встановленого зразка з присвоєнням професійної кваліфікації Вчитель закладу загальної середньої освіти .

1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК10	ЗК11	ЗК 12	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13	СК 14	
I. Обов’язкові компоненти ОП																											
Цикл загальної підготовки																											
ОК 1	+					+		+	+		+					+		+	+			+					
ОК 2	+	+	+	+				+	+				+	+	+					+		+					
ОК 3		+			+		+	+	+						+							+	+		+	+	
ОК 4			+	+	+				+								+					+	+				
ОК 5			+	+	+				+								+					+	+				
ОК 6		+		+				+	+		+		+			+			+					+			
ОК 7	+			+	+		+			+							+			+							
ОК 8	+				+	+		+	+					+	+							+	+			+	
ОК 9	+						+	+	+		+								+			+	+				
ОК 10			+	+			+										+		+	+							
ОК 11	+			+				+	+	+	+	+					+		+			+	+				
Цикл професійної підготовки																											

	3K 1	3K 2	3K 3	3K 4	3K 5	3K 6	3K 7	3K 8	3K 9	3K10	3K11	3K 12	CK 1	CK 2	CK 3	CK 4	CK 5	CK 6	CK 7	CK 8	CK 9	CK 10	CK 11	CK 12	CK 13	CK 14
OK 12		+	+	+	+						+			+		+	+	+		+	+		+	+	+	
OK 13	+	+	+			+					+				+		+	+	+					+	+	+
OK 14		+	+	+		+					+		+			+		+	+	+	+				+	
OK 15		+	+	+	+		+						+	+		+	+	+			+			+		
OK 16		+	+			+		+	+		+					+	+	+	+	+		+		+		
OK 17	+	+	+	+	+	+				+	+		+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	+
OK 18			+	+			+										+		+	+						
OK 19	+	+		+		+				+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+
OK 20	+	+	+	+		+							+	+	+	+	+	+	+			+		+	+	+
OK 21	+	+	+	+		+				+	+		+	+	+	+	+		+	+			+	+	+	+
OK 22	+	+		+		+					+		+	+	+	+	+		+	+			+	+	+	+
OK 23	+	+	+	+	+		+	+	+		+		+	+	+		+					+			+	+
OK 24	+	+	+	+	+	+		+	+	+			+	+	+										+	+
OK 25		+		+		+				+	+		+	+	+	+		+	+							+
OK 26	+	+		+		+				+	+		+	+	+				+			+				+

1.	ПР 1	ПР 2	ПР 3	ПР 4	ПР 5	ПР 6	ПР 7	ПР 8	ПР 9	ПР 10	ПР 11	ПР 12	ПР 13	ПР 14	ПР 15	ПР 16	ПР 17	ПР 18	ПР 19
ОК 1		+				+									+		+	+	
ОК 2							+		+	+	+		+			+	+		
ОК 3								+	+				+				+		
ОК 4								+				+							
ОК 5								+				+						+	
ОК 6								+	+			+						+	
ОК 7		+	+	+													+	+	
ОК 8							+	+	+	+	+								
ОК 9												+	+				+		
ОК 10			+			+						+		+	+	+	+		
ОК 11	+	+	+													+	+		+
Цикл професійної підготовки																			
ОК 12	+	+	+											+	+			+	
ОК 13	+	+	+			+								+	+				
ОК 14	+		+			+								+	+	+		+	

1.	ПР 1	ПР 2	ПР 3	ПР 4	ПР 5	ПР 6	ПР 7	ПР 8	ПР 9	ПР 10	ПР 11	ПР 12	ПР 13	ПР 14	ПР 15	ПР 16	ПР 17	ПР 18	ПР 19
OK 15	+	+	+											+	+			+	
OK 16	+		+			+		+						+	+	+			
OK 17	+	+	+			+								+	+		+		
OK 18			+		+	+						+		+	+				
OK 19	+	+	+			+						+		+	+				
OK 20	+	+	+											+	+	+			
OK 21	+	+	+											+	+	+			
OK 22	+	+	+											+	+	+			
OK 23							+	+									+	+	
OK 24				+			+	+	+	+							+	+	
OK 25			+	+	+				+							+	+		
OK 26	+	+	+					+						+	+	+			
OK 27	+	+	+											+	+	+			
OK 28		+						+	+	+		+					+	+	
OK 29		+				+		+						+	+	+		+	

І.	ПР 1	ПР 2	ПР 3	ПР 4	ПР 5	ПР 6	ПР 7	ПР 8	ПР 9	ПР 10	ПР 11	ПР 12	ПР 13	ПР 14	ПР 15	ПР 16	ПР 17	ПР 18	ПР 19
ОК 30	+	+	+				+	+								+		+	
ОК 31	+	+					+	+						+			+		
ОК 32							+	+	+	+							+		
ОК 33	+						+	+		+	+						+		
ОК 34	+						+	+	+	+	+	+	+				+		
ОК 35	+					+	+	+		+				+	+	+			
ОК 36	+					+	+	+		+				+	+	+			

Керівник проєктної групи Марина ВОЛІКОВА, кандидатка педагогічних наук,
доцентка, доцентка кафедри соціально-гуманітарних наук

Члени проєктної групи: Валентина ШАЙКАН, докторка історичних наук, професорка,
професорка кафедри соціально-гуманітарних наук,
зав кафедри соціально-гуманітарних наук

 Наталія ШЕЛУДЯКОВА, кандидатка історичних наук, доцентка,
доцентка кафедри міжнародних відносин